

## 17. Niçin Güzel Ahlâk

1. Çünkü dinimiz ibadetlerin yanı sıra özellikle de insanlar arası ilişkilere büyük önem vermiştir ve güzel ahlâka sahip olmayanların dinini tam olarak yaşamaları mümkün değildir.

2. Çünkü güzel ahlâkı Efendimiz (sav) temsil ediyordu. Cennete ehil hâle gelmek için onun ahlâkı ile ahlaklanmak gerekir. Allah, Kur'an-ı Kerim'de Peygamber Efendimiz'in bütün müminler için en güzel örnek olduğundan bahseder. Başka bir âyetinde de "Muhakkak ki sen güzel ahlâk üzeresin" buyrulur. Ancak Efendimiz'in güzel ahlâkını örnek almakla onun yaşadığı gibi yaşamak mümkündür.

3. Çünkü mümin, güzel ahlâk ile ibadette derinleşmiş insanların derecesine yükselebilir. Bunu Efendimiz (sav) bir hadislerinde şöyle anlatır: "Kişi güzel ahlâkı sayesinde gece ibadet eden ve kavurucu sıcakta susuzluk çeken oruçlunun derecesine ulaşır." Bunu yanlış anlamamak gerekir. İbadet, insanın Allah'a olan kulluğunu göstermesi açısından çok önemlidir. Bununla beraber insanların içinde yaşayan bir müminin insanlar arası ilişkilerde dikkat etmesi gereken davranışlara uyması da gerekir. Bunu yaptığı zaman, başka bir ifade ile güzel ahlâk sahibi olduğu zaman ibadetleri en kamil ve tam manada yerine getirmiş olur.

4. Çünkü güzel ahlâk müminin cennete girmesine vesiledir. Allah Resûlü Efendimiz (sav), kendisine insanları en çok Cennet'e koyacak olan amel sorulunca "Allah'a takva ve güzel ahlâk." buyurmuştur ki bu da ibadette beraber güzel ahlâkın ne derece önemli olduğunu ve insanları cennete götürecek bir özellik taşıdığını belirtir.

5. Çünkü güzel ahlâk, iman ve inancın olgun ve kâmil olduğunu gösterir. Efendimiz (sav) bir müminde bulunmayan iki huydan bahseder ve bunların cimrilik ile çirkin ahlâk olduğunu belirtir. Yine Efendimiz, müminlerin iman bakımından en güzel olanlarının, ahlâken en güzel olanlar olduğunu da beyan eder.

6. Güzel ahlâk aynı zamanda Allah'a karşı yapılan bir kulluktur. Yani güzel ahlâk sahibi olmak

demek ibadet etmek demektir. Zira Efendimiz yorulmadan yapılan en kolay ibadetin, boş laf konuşmamak ve güzel ahlâk olduğunu ifade etmiştir.

7. Çünkü güzel ahlâk Allah'ı ve O'nun sevgili Resûlü'nü sevmenin bir alametidir. Kıyamette Efendimiz'e en yakın olanların, ahlâkı en güzel olanlar olduğunu anlatan hadis bunu açık bir şekilde ortaya koyar. Allah bir kulu sevdiği zaman ona güzel ahlâk nasip eder.

8. Çünkü güzel ahlâk, güneşin kırağını erittiği gibi günahları yok eder, bitirir. Su, nasıl buzu eritiyorsa güzel ahlâk da günahları eritir. Efendimiz (sav) kötü ahlâkın da sirkenin balı bozduğu gibi güzel amelleri bozacağını belirtir.

### Efendimiz'in Ahlâkı

Efendimiz (sav), bütün insanlığa ebedi saadeti müjdeleyen, Allah'a giden yolun nurani rehberidir. Görüldüğünde Allah'ın hatırlandığı zirve kuldur. Her hâlinde bir başkalık ve güzellik olan Peygamber Efendimiz (sav), örnek ahlâkıyla insanları kendisine hayran ve meftun eden yüksek ahlâkın temsilcisidir.

Kur'an-ı Kerim, Peygamberimizi büyük ahlâk sahibi ve en güzel örnek şeklinde anlatır. O, öyle bir yüce ahlâk sahibidir ki, O'nun nuru sayesinde yolumuz aydınlanır, işlerimiz yoluna girer, hayatımıza bir düzen ve disiplin gelir.

İnsanımıza O'nu, hem de kendi kâmetine uygun anlatabilmek bizim için en büyük vazifedir. Zira insanlık O Sultânı anladığında ve O'nun ahlâkıyla ahlâklanıp O'na tabi olduğunda hakiki insanlığa erecektir. Peygamberimize yakınlığı ile bilinen Hz. Enes b. Mâlik anlatıyor: "Allah Resûlü'ne on yıl hizmet ettim, bana hiç öf demedi. Yaptığım bir şey "Bunu niye yaptın?" yapmadığım bir şey için de "Bunu niye yapmadın?" demedi. Çünkü O, yine Enes b. Mâlik'in ifadesiyle, insanların en güzel ahlâklısı idi. Allah ve Peygamberi (sav) sevmenin, bu sevgiyi arttırmanın yolu onları tanımaktan geçer. İşte bunlar Allah'ın sınırlarıdır. Kim Allah'a ve resulüne

itaat ederse Allah onu, içinden ırmaklar akan cennetlere ebedî kalmak üzere yerleştirir. İşte en büyük başarı da budur. (Nisari3)

## **Peygamber Efendimizin (sav) Şefkati ve Merhameti**

Çocuklara karşı şefkati ve merhameti

Şefkat, Allah'ın yarattığı canlılara karşı insan-  
da var olan acıma, merhamet etme duygusuna  
denir. Merhamet ise Şefkata yakın bir manası  
vardır, yani: Acıma, esirgeme, koruma, sevgi  
gösterme, yardım etme. İnsanı başkalarına iyilik  
ve yardım etmeye yönlendiren acıma duygusu-  
dur. Peygamber Efendimiz (asm) her canlıya  
şefkat ve merhamet gösteriyordu. Bunun en  
canlı örneğini çocuklar üzerinde görüyoruz.  
Peygamberimizin çocuklara olan şefkati ve sev-  
gisi bambaşkaydı. Bir çocuk gördüğü zaman  
Peygamberimiz (asm)'in mübarek yüzünü neşe  
ve sevinç kaplardı. Onu tutar, kollarının arasına  
alır, kucaklar, okşar, sever ve öperdi.

Gördüğü ve karşılaştığı her çocuğa selâm verir,  
halini hatırlar sorardı. Binekli bulunduğu zaman  
çocukları atın üstüne alır, gidecekleri yere kadar  
götürürdü. Çocuklarla arkadaşça konuşur, onla-  
rın yanında çocuklaşır, anlayış seviyelerine göre  
sohbet eder, öğütler verirdi.

Çocuklarla o kadar iç içe olmuştu ki, bir defa-  
sında yarış yapan çocukları görmüşü de onla-  
rın neşesine katılmak için birlikte koşmuştu.  
Peygamberimizin yetim çocuklara da apayrı bir  
şefkati vardı. Onlara çok yumuşak davranırdı.  
Kendisi de yetim olarak büyüdüğü için, yetim-  
liğin ne kadar acı ve zor olduğunu biliyordu.  
Yetimlere olan merhametinden dolayı, devamlı  
olarak onları korur, haksızlığa uğradıkları zaman  
haklarını arardı.

Aynı zamanda Hayvanlara da Efendimizin Mer-  
hameti bir Ayrıydı

Abdullah b. Cafer (ra) anlatıyor: “Allah Rasû-  
lû, yanında birkaç sahâbeyle bir bahçeye girdi.  
Bahçenin köşesinde zayıf mı zayıf bir deve vardı.  
Deve Allah Rasûlû'nü görünce sicim gibi göz-  
yaşı dökmeye başladı. İki Cihan Serveri hemen  
devenin yanına gitti. Bir müddet o devenin

yanında kaldı, sonra devenin sahibini çağır-  
arak, deveye iyi bakması hususunda onu gayet  
sert îkaz etti.”

Bir yolculuktan dönülüyordu. Dinlenme vak-  
tinde, sahabeden bazıları bir kuş yuvası görmüş  
ve yuvadaki yavruları alıp sevmeye başlamışlar-  
dı. Tam o sırada anne kuş geldi ve yavrularını  
onların elinde görünce, orada çırpınıp pervaz  
etmeye başladı. Allah Rasûlû bu duruma muttâlî  
olunca fevkalâde celallendi ve hemen yavruların  
yuvaya konulmasını emir buyurdu. Evet, O'nun  
rahmeti hayvanları da kuşatıyordu.

İbn Abbas anlatıyor: “Allah Rasûlüyle bir yere  
gidiyorduk. Birisi, kesmek üzere bir koyunu  
bağlamış, koyunun gözü önünde bıçağını bili-  
yordu. Allah Rasûlû bu şahsa: “Onu defalarca  
mı öldürmek istiyorsun?” buyurdu.

## **Mekke'nin Fethi**

Ordu Mekke'yi çepeçevre kuşatmış olarak ko-  
naklamıştır. Gecede her askere bir ateş yakması  
emredilmiş ve karanlık Mekke on bin ışıkla ku-  
şatılmıştır. Ertesi gün sabah namazından sonra  
ordu harekete geçer. Mekkeliler gördükleri  
manzaranın heybetinden donup kalmışlardır.  
Efendimiz (sav) devesi Kisva'nın üzerinde gö-  
rünür. Allah'ın kutsal ilan ettiği bir şehre ancak  
alçak gönüllülükle girilmesi gerektiğini göster-  
mek için iki bülküm olmuş, başı eğrinin kaşına  
değmektedir.

Yıllar boyunca yaptıkları her çeşit zulüm, baskı,  
işkence ve düşmanlığın karşılıksız ve intikam-  
sız kalmasına Mekke halkı bir türlü inanamaz.  
Gerçekten kendilerine dokunulamayacağına ve  
intikam alınmayacağına emin olabilmek için  
Kâbe'deki putları henüz temizlemiş olan Hz.  
Muhammed (asv)'i Kabe'nin kapısında kar-  
şılayıp, önünü keserler. Çekingen utangaç ve  
ürkektirler. Hz. Muhammed (asv) eğik duran  
başların bu sessizlikleriyle ne demek istediklerini  
çok iyi anlamıştır. “Benimle sizin durumunuz,  
Hz. Yusuf'un kardeşleriyle durumu gibidir. O  
kardeşlerine nasıl “Bugün size herhangi bir azar-  
lama yoktur. Allah sizi bağışlasın. Zira O, mer-  
hametlilerin en merhametlisidir.” dedi ise, ben  
de aynı şeyi söylüyorum. Gidin, serbestsiniz.”

Akşama kadar bütün Mekke Müslüman olmuştur. Fakat Mekke'nin fethedildiği anlaşıldığı zaman, şehir dışına, uzaklara kaçanlar vardır. Bunlar Hz. Muhammed (asv)'i tanımayan, hiçbir şefkat ve bağışlama gücünün de kendilerinin affına yetmiyeceğine inanan "ağır suçlulardır." Bir tanesi Hz. Muhammed (asv)'in amcasının katili Vahşi'dir. Arkasından haberci gönderir, dönüp Müslüman olmasını ister. Vahşi ürkektir. Mektubunda: "Ya Muhammed! Sen 'Kim adam öldürür, ya da Allah'a ortak koşar ya da zina ederse cezaya çarptırılır, kıyamet gününde azabı katmerlenir ve azab içinde hor ve hakir olarak ebedi kalır.' diye söylüyorsun. Hâlbuki ben bunların hepsini yaptım. Benim için hala bir kurtuluş yolu olabilir mi?" der. Efendimiz cevap verir ama Vahşi tatmin olmaz. Üç defa hal devam edince en son Zümer suresinin 53. Ayeti indirilir: "De ki ey kendilerinin aleyhinde günah sınırını aşan kullarım! Allah'ın rahmetinden ümidinizi kesmeyin. Allah bütün günahları bağışlar. Şüphesiz O, çok merhametli, çok bağışlayıcıdır."

Vahşi: "İşte şimdi oldu." der. Mekke'ye gelir ve Müslüman olur. İnsanlar sorarlar: «Ey Allah'ın Elçisi! Bütün bu müjdelere sadece Vahşi için mi, yoksa hepimize mi?» O cevaplar: «Hepinize!..»

Önceki yıllarda, Bedir'de öldürülen yakınlarının intikamını almak için Medine'ye Hz. Muhammed (asv)'i öldürsün diye suikastçiler göndermiş olan Kureyş'in ulularından Ümeyye oğlu Safvan da kaçaklardandır. Kendisini ikna edip, geri getirmek üzere, Hz. Muhammed (asv)'e suikastçı olarak gönderdiği Umeyr oğlu Vehb gönderilir. Yanında, Hz. Muhammed (asv)'in «dokunulmazlık» sözünün belgesi olarak verdiği sarığı da vardır. Safvan güvenir ve geri döner. Fakat henüz İslam'a hazır değildir. Hz. Muhammed (asv)'in karşısında durur. «Bana iki ay izin tanı. Dinini kabul edip etmemek için düşüneyim.» der. Hz. Muhammed (asv) cevap verir. «İki ay değil dört ay izin sana.» Dört ay dolmadan Safvan kendi isteğiyle Müslüman olur.